

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และความพึงพอใจ ต่อวิชาศิลปะพื้นฐาน ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบซิปปากับแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Comparisons of Learning Achievement, Creative Thinking, and Satisfaction in the Fundamental Arts of Mattayomsuksa 1 Students Using CIPPA Learning Activities Versus Conventional Learning Activities

สุชีลา เพชรแก้ว¹ รศ. ศิริศักดิ์ จันญาไชย² และ รศ.วิโรจน์ มุทกันต์³

Sucheela Petkaew,¹ Assoc. Prof. Sirisak Janruechai² and Assoc. Prof. Wirote Mutukant³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² กศ.ม. (พลศึกษา) รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ค.ม. (พลศึกษา) รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะพื้นฐาน ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับการเรียนรู้แบบปกติ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ต่อวิชาศิลปะระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ต่อวิชาศิลปะระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ และ 5) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 30 คน ซึ่งเรียนแบบซิปปา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 30 คน ที่เรียนแบบปกติได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบ อย่างละ 8 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก รายข้อตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.80 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.70 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และ 4) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์จำนวน 4 ข้อซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.47 ถึง 0.82 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test และ Hotelling-T² ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา และแบบปกติ เรื่องการสร้างผลงานศิลปะ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 90.53/88.78 และ 85.25/83.00 ตามลำดับเป็นไปตามที่กำหนดไว้คือ 80/80 2) ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA กับ มีค่าเท่ากับ 0.7179 และแบบปกติ มีค่าเท่ากับ 0.5714 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA และแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับแบบปกติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดสร้างสรรค์ด้านการคิดคล่องแคล่วและการคิดริเริ่มไม่แตกต่างกัน 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายข้อมีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และความพึงพอใจ การเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ

ABSTRACT

This purposes of this study were 1) to develop the effective learning activities plans in the Fundamental Arts using CIPPA learning activities and conventional learning activities with required of efficiency level of 80/80, 2) to find out the efficiency index of the CIPPA learning activities plans and the conventional learning activities plans, 3) to compare the learning achievement and creative thinking before and after learning the Fundamental Arts, 4) comparing learning achievement and creative thinking in the Fundamental Arts through CIPPA learning activities and through conventional learning activities, and 5) to study students' satisfaction on CIPPA learning activities. The samples use in this study consisted of 60 Mattayomsuksa 1 students attending in the second semester of academic year 2010 at Kusumarn Wittayakom School, Secondary Educational Region 23. Obtained using the random sampling technique. They were assigned into 2 groups : experimental group 30 students from the class 1/1 group 1 using CIPPA learning activities and other 30 students from the class 1/4 were assigned to experimental group 2 which studied by using conventional learning activities. The instruments used in this study were 1) 8 lesson plans for each of the 2 learning activities, 2) a 4-choice achievement test consisted of 30 items with the discrimination power ranging from 0.30 to 0.80 and the reliability index of 0.84, 3) a 5 rating scale questionnaire on satisfaction in learning activities consisted of 20 items with the discrimination power ranging from 0.24 to 0.70 and the reliability index of 0.87, and 4) a questionnaire on creative thinking that had the discrimination power ranging from 0.47 to 0.82 and the reliability index of 0.85. The statistics used for analyzed data were percentage, means, standard deviation, t-test, and Hotelling-T². The results of the study were as follows: 1) Learning activities plans on Creating Art Works for mattayomsuksa 1 students using CIPPA learning activities and conventional learning activities had the efficiency level of 90.53/88.78 and 85.25/83.00 respectively which were higher than the standard criteria of 80/80. 2) The CIPPA learning activities plans had the efficiency index of 0.7179 and the conventional learning activities plans had the efficiency index of 0.5714. 3) After studying the Fundamental Arts, both mattayomsuksa 1 students who learned CIPPA learning activities and the ones who learned conventional learning activities had significantly higher scores on learning achievement and creative thinking. 4) Mattayomsuksa 1 students who learned CIPPA learning activities had significantly higher scores on learning achievement and creative thinking than the mattayomsuksa 1 students who learned conventional learning activities. But the students who learned using two methods did not show different ideational fluency and originality. 5) Mattayomsuksa 1 students who learned CIPPA learning activities ranked their satisfaction scores at the highest level while each item received the satisfaction levels ranged from high to highest.

Keywords: Learning Achievement, Creative Thinking and Satisfaction, CIPPA Learning and Conventional Learning Activities

บทนำ

วิชาศิลปะเป็นวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (ทศนา แหมมณี. 2552 : 282-283) สอดคล้องกับ เอ็ดวาร์ด ลี ธอร์น ไคต์ กฎแห่งการฝึกหัดหมายถึง สิ่งใดก็ตามถ้าได้มีการกระทำบ่อย ๆ ก็จะทำให้เกิดความชำนาญ เกิดทักษะและเมื่อนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้บ่อย ๆ ก็จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร เมเซีย (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ 2545 : 96 ; อ้างอิงมาจาก Maccia. 1973) ระบุว่าศิลปะปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งในกระบวนการสู่ความคิดสร้างสรรค์นี้ มีความรู้คุณค่าผสมผสานอยู่ด้วยดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปา จึงมีความสำคัญที่สอดคล้องกันกับการเรียนรู้ในวิชาศิลปะ เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีการฝึกปฏิบัติที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และส่งเสริมให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงจัดประสบการณ์ทางศิลปศึกษาให้กับนักเรียน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพ ทางความคิด และทักษะในการสร้างสรรค์ศิลปะ

จากการทดสอบขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ช่วงชั้นที่ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระทัศนศิลป์ โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม พบว่าคะแนนเต็ม 25 คะแนนนักเรียนทำได้ระดับจังหวัด 9.90 แสดงให้เห็นว่าคะแนนยังอยู่ในระดับที่ต่ำ ครูผู้สอนควรปรับปรุงวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีจุดเน้นอยู่ที่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม (วิลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2547 : 203-213)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลของผู้วิจัยในการที่จะศึกษาการพัฒนาระบบการในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจ ต่อวิชาศิลปะพื้นฐาน เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปากับแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน ในวิชาศิลปะพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะพื้นฐานระหว่างการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปากับแบบปกติที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปากับแบบปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ต่อวิชาศิลปะก่อนเรียนและหลังเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ต่อวิชาศิลปะระหว่างการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา กับแบบปกติ

5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา

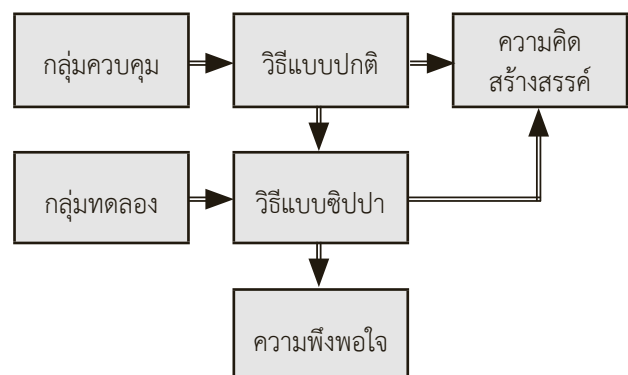
สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาและแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ เรียนรู้ โดยการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปามี ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์สูงกว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีจุดเน้นอยู่ที่การจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมซึ่ง ทศนา แหมมณี (2543 : 17) เป็นผู้พัฒนารูปแบบได้กรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

1. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาวิชาศิลปะพื้นฐาน สาระทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4, 5 และ 6 ได้แก่ เรื่อง

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการระบายสี จำนวน 6 ชั่วโมง เรื่อง หลักการวาดภาพแสดงทัศนียภาพ จำนวน 4 ชั่วโมง เรื่อง งานปั้นและงานสื่อผสม จำนวน 6 ชั่วโมง รวมทั้งหมดจำนวน 16 ชั่วโมง

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ใช้เวลาในการสอนจำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 8 ห้อง 360 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 และ 1/4 จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 เป็นกลุ่มทดลอง และ 1/4 เป็นกลุ่มควบคุมดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา จำนวน 30 คน

2.2 กลุ่มควบคุมได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแบบปกติ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ซึ่งเป็นการออกแบบการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีโอกาสเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง และแบบปกติ โดยสอนตามคู่มือครู มีแบบละ 8 แผน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

3. แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 4 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อวัดความสามารถทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแต่ละข้อโดยใช้สูตรการหาค่าอำนาจจำแนก (D) ของวินิย์ และ ดี แอล ซาเบอร์และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยใช้สูตรของฮอยท์ (Hoyt's

ANOVA Procedure) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 201)

4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับจำนวน 20 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. เขียนแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาและแบบปกติ จำนวนแบบละ 8 แผน ใช้เวลาเรียนแบบละ 16 ชั่วโมง เสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคอร์ต มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.61 และ 4.52 ตามลำดับ

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ คัดเลือกได้ จำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งฉบับ ตามวิธีของโลเวท (Lovett) (ขวลิต ชูกำแพง. 2553 : 62) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84

3. การสร้างและการหาคุณภาพแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะแบบอัตนัยจำนวน 4 ข้อ เพื่อวัดความสามารถของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแต่ละข้อโดยใช้สูตรการหาค่าอำนาจจำแนก (D) ของวินิย์ และ ดี แอล ซาเบอร์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 201) มีค่าอำนาจจำแนก ดังนี้ ด้านความคิดคล่อง 1.79 ความคิดยืดหยุ่น 2.47 ความคิดริเริ่ม 3.75 และความคิดละเอียดลออ 4.82 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยใช้สูตรของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 220) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85

4. สร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) มี 5 ระดับ นำแบบวัดความพึงพอใจ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (ขวลิต ชูกำแพง. 2553 : 52) และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ใช้วิธีของ ครอนบาค เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) พบว่าแบบวัดความพึงพอใจมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.52 ถึง 0.62 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมก่อนเรียน 2 ชุด คือ

1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ

1.2 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 4 ข้อ

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมที่ละแผนทั้งสองกลุ่มทดลองใช้วิธีสอนแบบซิปปา กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบปกติ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน แบบละ 8 แผน รวม 16 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียนทันทีเมื่อทำการสอนเสร็จสิ้น ได้ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ (ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน) แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 4 ฉบับ (ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน) และแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบซิปปาจำนวน 15 ข้อ

4. หาประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้แบบซิปปา และแบบปกติ

5. หาประสิทธิผลของแผนจัดการเรียนรู้แบบซิปปาและแบบปกติ

6. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะ พื้นฐานแบบซิปปา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

2. วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาเท่ากับ 90.53/88.78 ส่วนประสิทธิภาพ แผนแบบปกติ เท่ากับ 85.25/83.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เท่ากับ 0.7179 ส่วนดัชนีประสิทธิผลของแผนแบบปกติ เท่ากับ 0.5714

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาและแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์สูงกว่า แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ด้านการคิดคล่องและการคิดริเริ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายข้อมีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปามีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.53/88.78 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนการประเมินพฤติกรรมการเรียนการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานระหว่างเรียน และคะแนนทดสอบย่อยท้ายแผนทั้ง 8 แผน คิดเป็นร้อยละ 90.53 และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 88.78 ส่วนแบบปกติมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.25/83.00 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนการประเมิน

พฤติกรรมการเรียน การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตาม ใบงานระหว่างเรียน และคะแนนทดสอบย่อยท้ายแผนทั้ง 8 แผน คิดเป็นร้อยละ 85.25 และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.00 แสดงว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งแบบซิปปาและแบบปกติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่าน ขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบและวิธีการเขียนที่เหมาะสม โดยศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี จุลลาศรี (2550 : 117-119) พบว่าแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่อง คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างงานชิ้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 85.69/84.28

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบปกติ

2.1 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีค่าเท่ากับ 0.7179 แสดงว่านักเรียนมีความรู้หลังเรียนเพิ่มขึ้น 0.7179 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.79 ทั้งนี้ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ได้ผ่านขั้นตอน ในการจัดทำอย่างมีระบบ และวิธีการเขียนที่เหมาะสม โดย ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ และได้ผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลอง ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองสอน ประกอบกับ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบหนึ่ง จึงทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มความสามารถ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ได้ช่วยเหลือกันในการเรียน นักเรียนจึงมีความก้าวหน้าทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทักษ์ สวนดี (2550 : 105-107) พบว่า แผนการเรียนรู้แบบซิปปา มีดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7141

2.2 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าเท่ากับ 0.5714 แสดงว่านักเรียนมีความรู้หลังเรียนเพิ่มขึ้น 0.5714 หรือคิดเป็นร้อยละ 57.14 ทั้งนี้ เนื่องจากแผนมีความเหมาะสม ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี จุลลาศรี (2550 : 117-119) พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนแบบปกติ เท่ากับ 0.6844

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา และแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เป็นการจัดการกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้พูดคุยปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน ทั้งนี้ประสิทธิภาพของผลงาน ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนการสอนแบบปกติ เป็น การสอนรายวิชาศิลปะพื้นฐานในกลุ่มควบคุมซึ่งดำเนินการสอนโดยยึดตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ จิวทอง (2550 : 109-112) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ในวิชาศิลปะพื้นฐานของนักเรียน หลังได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนตาม แนวคิดการสร้างสรรคความรู้ สูงกว่า ก่อนได้รับการสอน

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียน ที่ได้รับแบบปกติ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ด้านการคิดคล่องและการคิดริเริ่มของ นักเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ ไม่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบซิปปาอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่มีความสามารถในการคิดคล่องและ คิดริเริ่มไม่แตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิด สร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับแบบปกติ เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคิดคล่องและการคิด ริเริ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้แบบซิปปา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจัดให้นักเรียน ได้เรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือนักเรียนต่างก็มีความกระตือรือร้น ให้ ความร่วมมือและให้ความสนใจ จึงน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจบทเรียนเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้เกิด ความเข้าใจและใช้การคิดเพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้วยตนเอง (ทิตนา ขมมณี. 2548 : 6-7) จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนจะเรียนได้ดี และเชื่อมโยงความคิด ที่เป็นเหตุและ ผล จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถการคิดวิเคราะห์และคิด สร้างสรรค์ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติ เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ด้านการคิดคล่องและการคิด

ริเริ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบไม่แตกต่างกัน ความคล่องแคล่วในการคิด เป็นความสามารถในการคิดได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็วได้ปริมาณมากในเวลาจำกัด ส่วนการคิดริเริ่มเป็นลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับที่มีอยู่ แต่นักเรียนมีพื้นฐานทางการเรียนที่คล้ายคลึงกัน เมื่อนักเรียนทั้งสองกลุ่มต่างก็มีความกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือและให้ความสนใจเท่าเทียมกัน จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจบทเรียนเพิ่มขึ้นในระดับใกล้เคียงกัน

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายข้อมีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก การจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เป็นกระบวนการที่สามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้ดีเป็นบุคคลที่สมบูรณ์และมีความสุข (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542 : 12-14) การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบซิปปา ส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง วางแผนทำงานร่วมกับกลุ่ม ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้อภิปราย ได้สรุปบทเรียน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก ตลอดจนสร้างสรรค์ผลงานของตนเองหรือกลุ่ม และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข แต่มีข้อที่ควรคำนึงถึงคือเรื่องเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน ที่มากเกินไปเวลาที่กำหนด ดังนั้นในการจัดกิจกรรมจึงต้องควบคุมให้เหมาะสม
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น แม้ว่าจะเป็นความคิดเห็นที่ไม่ถูกต้องหรือแตกต่างกัน ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง โดยให้นักเรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อให้สามารถค้นพบความรู้ และสรุปความคิดรวบยอดหรือความรู้ได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา และนำไปใช้ศึกษาวิจัยต่อไปกับสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่นๆ

2. ควรศึกษาตัวแปรตามของผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความเชื่อมั่นในตนเอง หรือความสามารถการแก้ปัญหาเนื่องจากตัวแปรเหล่านี้สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้

เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต ชูกำแหง. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตินา แคมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิปปา (Cippa Model). กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- บำเพ็ญ จิวทอง. (2550). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในวิชาศิลปะพื้นฐานที่ใช้วิธีสอนตามแนวคิดการสร้างสร้งค์ความรู้กับวิธีสอนแบบปกติ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มะลิฉัตร เอื้ออนันต์. (2545). ศิลปะแนวปฏิรูป. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทักษ์ สอนดี. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องอินเทอร์เน็ตและการสร้างเว็บเพจการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL). วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). เอกสารประกอบการสอน วิชาวัตกรรมการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมาลี จุลลาศรี. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างงาน และความ
สามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ ของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ซิปปา (CIPPA MODEL) และการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.